

522 raons per la dignitat

Dc, 18/09/2013 per Jordi López Camps

[Vita Moleskine](#)

La propera beatificació de 522 catòlics assassinats durant la Guerra Civil està generant una àmplia controvèrsia. Darrerament un grup d'entitats ha promogut un manifest contra aquest esdeveniment. No és cap insult, com diuen els promotors de la campanya contra les beatificacions, que l'Església catòlica honori la memòria d'aquelles persones mortes per la seva fe. Morir per causa de la fe, en l'Església catòlica, té un reconeixement de martiri i es motiu de beatificació. Això és el que farà el 13 d'octubre. La sana consciència laica hauria de respectar aquest acte, tant pel dret que té l'Església en fer-ho com pel que representa de reparació d'una indignitat comesa. Perquè la mort d'aquest 522 persones no és un insult sinó un atac a la dignitat humana, que avergonyeix la consciència cívica i no hauria de deixar indiferent a ningú. No em serveix, ni com excusa intel·lectual, pretendre relativitzar l'assassinat dels catòlics pel paper que havia tingut una part de l'Església durant la II República o en la mateixa insurrecció. No pot ser excusa, perquè al costat d'aquesta església conspiradora hi havia una altra església que estava al costat de les classes populars i era estimada i respectada.

A l'any 1971 a l'Assemblea Conjunta de bisbes i capellans l'Església catòlica, en la seva proposició 34 deia: *"demanem perdó perquè no sempre vam saber ser instruments de reconciliació en el si del nostre poble, dividit per una guerra entre germans"*. Era un pas decidit per assumir la seva responsabilitat per haver contribuït activament a donar suport al franquisme. Gràcies a la legitimitat atorgada per la Carta Col·lectiva signada per quasi tots els bisbes de l'època, la guerra i la dictadura franquista camuflaren el seu odi repressiu sota el nom de Creuada. El seu acarnissament fou absolut i cruel. Encara avui moltes famílies busquen els seus morts per poder estar en pau amb la memòria dels seus avantpassats. Els bisbes i sacerdots dels anys 70 del segle passat sense poder fer l'ús exacte dels mots que calia saber demanaren perdó. Anys després, quan els mots podrien haver estat més acurats el camí iniciat en l'Assemblea Conjunta quedà en via morta exceptuant algunes declaracions excepcionals d'algun prelat.

La indignitat repressiva continuada del franquisme tingué un contrapunt real d'horror en la mort de moltes persones només durant la Guerra Civil per la seva condició de catòlics. Com que no és una qüestió de veure quin bàndol té més morts, el que cal es condemnar qualsevol barbàrie destructiva feta contra qualsevol persona. Els morts de la ira desenfrenada, especialment en els primers mesos de la guerra en el territori republicà també han de ser motiu de condemna. L'odi expressat en aquells moments no és cap excusa per acumular noves animadversions anticlericals. No crec que des de la perspectiva de la laïcitat una persona es pugui trobar còmode amb el manifestat contra les beatificacions. La laïcitat exigeix una valoració suprema de la dignitat humana que els promotors del manifest no saben veure en el gest de les beatificacions. Només puc entendre aquest tipus de posicionaments tan crispats si al darrera d'ells més que una defensa del valor de la laïcitat, el qual jo també defenso, no existís una anticlericalisme i anticatolicisme encobert sempre atent a manifestar-se.

El camí de la reconciliació, gran principi que presidí durant molt anys la política de l'oposició espanyola, que permeté l'Assemblea Conjunta del 1971, i que fou bàsic

per l'èxit de la transició, exigeix la reparació dels odis desencarnats comesos durant la guerra i el franquisme. Per això l'esforç de moltes persones en aconseguir la compensació moral de qualsevol víctima. Aquest camí emprés des de fa uns quants anys ha tingut moltes dificultats que cal denunciar i superar. Tothom, sigui quin sigui les causes de l'horror que patí, té el dret a entrar a formar part de la memòria històrica amb la dignitat que en el seu moment fou manlevada. Sense que això signifiqui negar el mateix dret a altres persones que ho busquen per altres camins. Per això, cal respectar que l'Església catòlica vulgui fer-ho amb aquelles persones que foren assassinades pel simple fet de ser cristianes. Recordo amb molta satisfacció com en la beatificació de Josep Samsó tota la cerimònia estigué presidida per aquesta voluntat de reconciliació de la memòria històrica col·lectiva i d'una història que encara té ferides obertes. Confio que aquest esperit de reconciliació i de perdó serà l'esperit que presidirà l'acte de beatificació del proper 13 d'octubre.